

Uchwała Zarządu

stowarzyszenia **Sieć Obywatelska Watchdog Polska**

nr 8/OB/IV/2021

z 23 kwietnia 2021 roku

w sprawie złożenie petycji do SN w imieniu podmiotów, które ją podpisały.

Na podstawie §24. ust. 14 Statutu Stowarzyszenia, Zarząd udziela Pełnomocnictwa Katarzynie Batko-Tołuć do złożenia petycji do Pierwszej Prezes Sądu Najwyższego o wycofanie wniosku z Trybunału Konstytucyjnego.

UZASADNIENIE

Stowarzyszenie, we współpracy z innymi organizacjami, przygotowywało petycję złożoną 24 marca 2021 roku. Od tego czasu zbierało podpisy od kolejnych podmiotów i otrzymało ich zgodę na ujawnienie danych. Złożenie niniejszej petycji jest kontynuacją wcześniejszych działań.

Uchwała była głosowana przez 2 osoby.

2 głosy za

0 głosów przeciw

0 głosów wstrzymujących się

Treść petycji stanowi załącznik do Uchwały.

Załącznik do Uchwały **nr 8/OB/IV/2021**

Katarzyna Batko-Tołuć
Sieć Obywatelska Watchdog Polska
ul. Ursynowska 22/2
02-605 Warszawa

Warszawa, 23 kwietnia 2021

Do organu: Pierwsza Prezes Sądu Najwyższego

plac Krasieńskich 2/4/6
00-951 Warszawa

działając imieniu Sieci Obywatelskiej Watchdog Polska, na podstawie uchwały Zarządu nr oraz reprezentując grupę innych podmiotów wnoszących petycję wymienionych wraz miejscem ich siedziby pod treścią pisma, zgodnie z art. 63 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz art. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 roku o petycjach, przedkładam, w interesie publicznym, niniejszą petycję.

Jesteśmy obywatelami/obywatelkami, przedsiębiorcami/przedsiębiorczyniami, dziennikarzami/dziennikarkami, przedstawicielami/przedstawicielkami organizacji społecznych. Zaniepokojeni/one wnioskiem, który skierowała Pani do Trybunału Konstytucyjnego, dotyczącym niektórych przepisów ustawy o dostępie do informacji publicznej, zwracamy się z petycją o jego wycofanie.

Każdy z nas, w swoim codziennym działaniu, widzi korzyści, jakie przynosi jawność życia publicznego. Szeroki dostęp do informacji publicznej, w tym wiedza o tym, kto z imienia i nazwiska odpowiada za określone decyzje, to warunek *sine qua non* rozliczalności i odpowiedzialności władzy na każdym szczeblu. Transparentność to również podstawowa zasada demokratycznego państwa prawnego. Korzystanie z prawa do informacji publicznej często natrafia na barierę po stronie instytucji państwa. Mimo to ufamy, że polskie prawo wciąż jeszcze gwarantuje nam podstawowe standardy w tym zakresie.

Pani wniosek uderza w fundamenty ustawy zawierającej procedury realizacji prawa do informacji. Część z nas reprezentuje środowiska, które od dekad pracują na rzecz zwiększania jawności życia publicznego. Wiemy dobrze, że samo tylko podważanie istniejących gwarancji natychmiast rodzi problemy. Instytucje publiczne bardzo szybko wykorzystują wszelkie wątpliwości i spory do tego, by odciąć obywateli od informacji.

Tymczasem, obywatele chcą wiedzieć, jak powstaje prawo w zakresie ochrony zdrowia czy edukacji, np. kto bierze udział w zespołach eksperckich, grupach roboczych i okrągłych stołach. Inni – jak wygląda wpływ wielkich korporacji, w tym z kim spotykają się ministrowie. Te sprawy mają istotne znaczenie dla powstawania prawa, które później dotyczy nas wszystkich.

Obawiamy się, że efektem Pani wniosku będą poważne ograniczenia w dostępie do informacji ważnych dla wielu grup społecznych i zawodowych. Przedsiębiorcy będą mieli utrudniony dostęp do danych, pozwalających na planowanie inwestycji czy sprawdzenie związków konkurencji z osobami decydującymi o zamówieniach publicznych. Dziennikarze nie uzyskają wielu istotnych informacji o działaniach osób publicznych. A przecież esencją wolnych mediów jest dostarczanie opinii publicznej wiedzy o tym, kto podejmuje decyzje mające wpływ na gospodarkę i inne obszary życia społecznego, jakimi kieruje się przestankami, czy działa w konflikcie interesów. Ograniczenie dostępu do informacji publicznej z pewnością negatywnie odbije się na tym, jak będą wydatkowane ogromne fundusze unijne w ramach, zaczynającej się właśnie, nowej perspektywy finansowej. A to z kolei rodzi realną groźbę utraty dotacji unijnych i konfliktów z Komisją Europejską.

Aktywni obywatele, opierający swoją lokalną działalność na możliwości kontroli wójtów czy burmistrzów dzięki prawu do informacji, również mogą boleśnie odczuć te ograniczenia. Decyzje samorządów muszą być odseparowane od osobistych interesów lokalnych urzędników i polityków, dlatego powinniśmy mieć możliwość sprawdzenia, kto ma dostęp do ucha prezydenta czy burmistrza i jak kontroluje spółki, które mu podlegają.

Wreszcie osoby działające w organizacjach ekologicznych mają problem z egzekwowaniem prawa do informacji o środowisku. Chociaż reguluje je inna ustawa, to często są odsyłani do ustawy o dostępie

do informacji publicznej. Dlaczego? Gdyż tak jest łatwiej uniknąć odpowiedzi urzędnikom. Ograniczenia w dostępie do informacji na temat stanu środowiska to brak wiedzy na temat zanieczyszczenia powietrza czy inwestycji degradujących przyrodę, co może mieć negatywny wpływ na zdrowie i bezpieczeństwo społeczeństwa.

Nie należy zapominać o organizacjach społecznych, które doświadczają problemów z jawnością w instytucjach publicznych w obszarach, którymi się zajmują.

Jednocześnie złożony przez Panią wniosek rodzi inne zagrożenie. Podmioty zobowiązane, do których wpływają wnioski o dostęp do informacji publicznej, nie czekając na rozstrzygnięcie Trybunału Konstytucyjnego, już ograniczają jawność. Wskazują, że do czasu rozstrzygnięcia przez TK zasygnalizowanych przez Panią wątpliwości, realizacja wniosków o informację może być zawieszona. Tym samym nawet przez długi czas możemy być pozbawieni informacji o działaniach państwa.

Z tych powodów apelujemy do Pani o wycofanie wniosku. Dostrzegamy fakt, że przepisy dotyczące dostępu do informacji publicznej w niektórych punktach wymagałyby poprawy. Ale stoimy na stanowisku, że zmiany w tak czułej materii, jaką jest jawność życia publicznego, powinny być wynikiem szerokiego dialogu i konsultacji.

Liczmy na Pani pozytywne ustosunkowanie się do naszej petycji.

1. Centrum Cyfrowego Wsparcia Edukacji, Jabłonna
2. Centrum Rozwoju Inicjatyw Społecznych CRIS, Rybnik
3. Dziennik Nowogardzki, Nowogard
4. e-Bros Rafał Kurabiowski, Warszawa
5. Fundacja Busola Inicjatyw Pozarządowych, Siechnice
6. Fundacja Czarna Owca Pana Kota, Wrocław
7. Fundacja Forum Obywatelskiego Rozwoju, Warszawa
8. Fundacja Kolejowa "Stacja Lubsko/Sommerfeld", Lubsko
9. Fundacja Partners Polska, Warszawa
10. Fundacja PrzeKarpacie / inicjatywa Obywatelski Mielec, Mielec
11. Fundacja Reporterów, Warszawa
12. Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego, Warszawa
13. Fundacja Społeczeństwo 2.0, Zabrze
14. Fundacja Teatru Ósmego Dnia, Baranowo, gmina Tarnowo Podgórne
15. Fundacja Zwierzokracja, Tarczyn
16. Głos Kociewia, Starogard Gdański
17. Inicjatywa Nowy Szczecin, Szczecin
18. Kampania Przeciw Homofobii, Warszawa
19. Koło Naukowe X Internet / Kultura / Sztuka, Wrocław
20. Lubelskie Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych -Sejmik Wojewódzki, Lublin
21. Nowotarski Alarm Smogowy, Nowy Targ
22. Ostrowieckie Stowarzyszenie Głuchych "Nad Kamienną", Ostrowiec Świętokrzyski
23. Press Club Polska, Warszawa
24. Rembertów Bezpośrednio, Rembertów
25. Stowarzyszenie "Wiatrak", Warszawa
26. Stowarzyszenie Akcja Miasto, Wrocław
27. Stowarzyszenie AXA, Tłuszcz
28. Stowarzyszenie Amnesty International
29. Stowarzyszenie Demagog, Kraków
30. Stowarzyszenie Idea Carpathia, Krosno

31. Stowarzyszenie Kamieni Szlachetnych, Olsztyn
32. Stowarzyszenie MODrzew – Monitoring Obywatelski Drzew, Bydgoszcz
33. Stowarzyszenie MOST, Kielce
34. Stowarzyszenie na rzecz czystości ziemi, Zielonagóra./ gm. Obrzycko
35. Stowarzyszenie NEURON Pomocy Dzieciom i Osobom Niepełnosprawnym, Dąbrowa Górnicza
36. Stowarzyszenie Plac Solidarności, Szczecin
37. Stowarzyszenie Przyjaciół Gminy Leszno
38. Stowarzyszenie Przyjaciół Ziemi Tomickiej, Tomice
39. Stowarzyszenie Rodzina Kolpinga, Syców
40. Stowarzyszenie Rozwoju INSPIRACJE, Słupsk
41. Stowarzyszenie NASZE PRAWO, Inowrocław
42. Stowarzyszenie Wiosna bez Barrier, Szczecin
43. Stowarzyszenie Zdrowa Praca, Warszawa
44. Świebodzin TV, Świebodzin
45. Towarzystwo na rzecz Ziemi, Oświęcim
46. Zakład Usługowo Projektowy "Eko-Erg", Starogard Gdański